

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO-KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 1,20 zł z odrośnięciem przez pocztę 20 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent nie ma prawa żądać postterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy redakcja nie odpowiada. Redakcja i administracja: ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,202. — Redaktor przyjmuje od 10-12.

*Sumiennym wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!*

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr. za reklamy na str. 4-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo: w poniedziałek, środek i piątek. Przy sądownym ściganiu należność rabat upada. Dla wszelkich spraw spornych właściwy jest Sąd w Wąbrzeźnie. Za terminowy druk, przepisanie miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Nr. 118

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, czwartek 8 października 1931 roku.

Rok XI

„Frankreich, Frankreich über alles!”

W dniu, w którym ministrowie francuscy opuszczali Paryż, telegramy doniosły z Berlina: Prasa, popierająca rząd Brüninga, omawiając wizytę ministrów francuskich, pisze, że któkolwiek odrzuca porozumienie z Paryżem ze względów uczuciowych, ten nie chce widzieć, że los Europy leży dziś w ręku Francji. W tym duchu pisali w dniu wyjazdu ministrów francuskich — „Köln. Ztg.” i „Germania”. Zdawałoby się, nastąpi niebawem zmiana tekstu znanej pieśni: „Deutschland, Deutschland über alles! Über alles in der Welt! — ryczały pulki niemieckie, wyruszające na wojnę w r. 1914-tym. Czyżby pulki Reichswehry miały obecnie zaśpiewać na tę samą nutę: „Frankreich, Frankreich über alles!”

Przed stu bezmała laty (1832) Henryk Heine pisał w przedmowie do swej książki o Francji: „Prusy umieją wykorzystać wszystko, nawet swych rewolucjonistów”. Niemcy współczesne doskonale wykorzystują zarówno swych rewolucjonistów, jak i pacyfistów. Nieliczne setki pacyfistów niemieckich, wznoszących okrzyki, „niech żyje pokój, niech żyje Briand”, demonstrować miały gościom francuskim, jak pięknie mogłaby się rozwijać idylla francusko-niemiecka, gdyby... złoto niemieckie z niewygodnej kryjówki w Banku Francuskim przeniosło się do szerokiej kieszeni niemieckiego Michalka.

Natomiast puste ulice, gęste kordony policyjne w Berlinie miały świadczyć, jak potężną siłą są w Niemczech rewolucjonści — zarówno ci z ponad znaku Hitlera, którzy domagają się nowej wojny z Francją, jak i tamci z pod znaku komunistycznego sierpa i młota, którzy grożą rozwarciem przepaści bolszewickiej w samym sercu Europy. Jedni i drudzy przez swe milczenie i nieobecność mówili wyraźnie do gości francuskich: „dawajcie pieniądze, bo inaczej — z nami będziecie mieli do czynienia, a nie z potulnym Brüningiem, którego prasa puszcza się na tak grube względem Francji pochlebstwa”. Zresztą hitlerowcy milczeli nie tylko w Berlinie, w Hamburgu natomiast głośno i otwarcie zdobyli przeszło 100 tysięcy głów pod hasłem rewizji traktatu z bronią w ręku... Czy zrozumieli wymowę tego faktu ministrowie francuscy?

I znowu nasuwa się cytata z tejże przedmowy H. Heinego: „Gdy Napoleon mierzył krokiem wąską przestrzeń swej drewnianej klatki na św. Helenie i gdy przychodziło mu na myśl, że zapomniał zgnieść Prusy, wówczas zgrzytał zębami, a jeśli nawinął mu się w takiej chwili pod nogi szczur, niemiłosiernie rozdeptywał nieszczęsne zwierzątko”. Napoleon zapomniał zgnieść Prusy... Foch podobno nie zapomniał, ale mu nie pozwolili na to sojusznicy... Szczur pruski nie boi się obecnie, że go jakiś Napoleon rozdepce niemiłosiernie. Po spożyciu beczki szmalcu amerykańskiego, upomina się obecnie o polec francuskiej słoniny. By to uzyskać, gotów nawet zapisać: „Frankreich über alles!”

Niemcy nazywają nas „dziedzicznym wrogiem” — pisał Paul de St. Victor w roku 1870 przyjmijmy i my to dziedzictwo.

Niech straszliwe rany, które zadali, oni ojczyźnie naszej podczas tej okrutnej wojny wzywają długo zemsty...

„Nawet i po zawarciu pokoju wystrzegaj-

Ojciec św. a sprawa bezrobocia

Rzym. (Pat.) W encyklice, przesłanej wszystkim arcybiskupom i biskupom, Ojciec Święty zaznacza m. in. iż jest niezmiernie zatroskany z powodu światowego kryzysu gospodarczego wywołującego bezrobocie, w następstwie którego cierpią wielkie rzesze ludności, a zwłaszcza mnóstwo niewinnych dzieci.

Wobec zbliżającej się złej pory roku, która jeszcze bardziej zaostrzy ciężkie położenie bezrobotnych, nie mogących zdobyć codziennego chleba, Ojciec Święty wzywa arcybiskupów i biskupów do zorganizowania „wypra-

wy krzyżowej miłosierdzia” i użycia o ile możliwości swego wpływu, w celu niesienia pomocy materialnej i moralnej, ażeby nie dopuścić do zapanowania wśród mas ludności rozpacz, mogącej być wynikiem klęski gospodarczej.

Ojciec Święty wzywa również do podjęcia wszelkich wysiłków w kierunku „otwarcia serc narodów”, ażeby zaprzestały niebezpiecznych rywalizacji, pociągających olbrzymie wydatki na zbrojenie, zyskując w ten sposób poważne sumy na rzecz wspólnego dobra.

Nonsens antypolskich represyj w Łotwie

Opinia publiczna u nas została zaskoczona wiadomościami z Rygi i Dyneburga. Wiadomości te opiewały, że z zarządzeniem niektórych prowincjonalnych władz łotewskich zostały wymierzone dotkliwe represje przeciw kulturalnym związkom i oświatowym ośrodkom polskim na terenie Łotwy. Wiadomości te były nie tylko zgoła nieoczekiwane, lecz również i niezrozumiałe.

Między Polską a Łotwą zostały zadziergnięte ściśle węzły na polach bitewnych. — Wtedy, kiedy Polska była zmuszona bronić swych granic wschodnich — również i Łotwa walczyła o swój niepodległy byt. W grudniu 1919 roku armia polska pod dowództwem gen. Rydza-Śmigłego ruszyła na pomoc wojskom łotewskim, zajęła Dyneburg i wyswobodziła dla Łotwy wielką część kraju, aż po Rzeczycę. — Odtąd między Polską a Łotwą nie było poważniejszych rozbieżności w interesach państwowych. Można nawet powiedzieć: zapanowały stosunki przyjazne, oparte o wspólnotę interesów politycznych.

Polska mniejszość na Łotwie, reprezentująca w swej przewadze wielkie walory kulturalne, osiadła zresztą na ziemiach, ongi zwanych Inflantami Polskimi, a przez Łotyszów przezwanymi Letgalją — ta polska ludność na Łotwie

zachowywała się stale z największą poprawnością wobec państwa. Stawiała ona minimalne właściwe wymogi: żądała prawa modlenia się w ojczystym języku, żądała nauki w polskich szkołach, żądała uwzględnienia jej kulturalnych potrzeb. Nie prowadziła polityki separatystycznej, a tem mniej irredentystycznej. Nie była tą uprzykrzoną mniejszością, która — jak np. pewne mniejszości u nas — stale ma skargę na ustach i stale jest gotowa te skargi wynieść przed forum zagranicy. To też wzajemny stosunek polskiej mniejszości na Łotwie do państwa był nawskroś poprawny; znamionowało go pełne poczucie praw i obowiązków wobec łotewskiej państwowości.

Skądże więc obecne represje? Gdzie ich logiczna przyczyna? Jakie uzasadnienie? Nie ma na to odpowiedzi. I odpowiedzi, uzasadniającej represje, niktby zresztą nie udzielił. Jest to zatem nieporozumienie. Każda próba utrzymania w mocy represyj byłaby tylko pogłębieniem nieporozumienia. Na szczęście — jak z dobrze poinformowanych źródeł się dowiadujemy — charakter nieporozumienia jest stwierdzony. Represje niewątpliwie zostaną cofnięte.

Kryzys w Austrii

Wiedeń. (Pat.) Dzienniki wiedeńskie donoszą, że generalna dyrekcja kolei austriackich zaproponowała rządowi podwyższenia taryfy osobow. o 20%.

W ruchu towarowym mają być podwyższone taryfy od poszczególnych towarów, mianowicie: od benzyny surowej, ryb, mięsa, ziemniaków — przez przesunięcie stawek o jedną klasę wyżej. Taryfy od węgla i koksu mają być podwyższone, ponad odległość 77 klm.

o 13 groszy za każde 50 km. Przytem zauważyć należy, że taryfa kolejowa przez Lundenburg do Wiednia nie będzie tą podwyżką dotknięta. Ponadto jest planowane 50%-we podwyższenie opłat pobocznych. Propozycje generalnej dyrekcji kolei austriackich, a następnie do zatwierdzenia rządowi austriackiemu. Jako termin wejścia w życie nowych taryf przewidziany jest termin 1 listopada r. b.

my się emigrantów niemieckich, którzy z fałszywymi uśmiechami przybędą do nas, by znów zająć miejsce pasorzytów w naszym przemyśle przy naszym ognisku”...

Któż dziś pamięta przestrogi głośnego ongi pisarza francuskiego? Rok 1914-ty nadał im, zdawałoby się, nowe znaczenie. Ale, żyjemy szybko. Rok 1914-ty daleko już poza nami.

Świat chyba zmienił się gruntownie i zasadniczo, skoro na szpaltach prasy niemieckiej mogło pojawić się zdanie, że „los Europy leży dziś we Francji”.

Wierzmy w to, że świat i Niemcy zmieniły się gruntownie i nazawsze. I prosimy Boga, by jakiś przyszły Napoleon znowu nie zgrzytał zębami, że zapomniał zgnieść Prusy...

STRAJK NA PAROWCU.

Berlin. (Pat.) Na niemieckim parowcu „Bochum”, będącym własnością linii okrętowej Hamburg - Ameryka, część załogi, obsługująca maszyny, porzuciła ubiegłej nocy pracę, wskutek czego parowiec zakotwiczony w porcie hamburskim nie mógł odpłynąć do Menteau. Dopiero po aresztowaniu przez policję 3 zbuntowanych marynarzy, pozostała część załogi powróciła do pracy. Wśród załogi okrętów stojących w Hamburgu i Bremie komuniści rozwijają ożywioną agitację strejkową.

GRANATY W PIWNICY.

Berlin. (Pat.) W miejscowości Mariendorf pod Berlinem policja wykryła w piwnicy jednego z domów wielki magazyn broni, zawierający m. in. znaczną ilość granatów ręcznych.

Broń należała do zmarłego przed rokiem tajnego radcy Rosenbucha, który odegrał wybitną rolę w czasie zamachu monarchistycznego Kappa.

ZLIKWIDOWANIE ZATARGU W ZAKŁADACH SIEMENSA.

Katowice. (Pat.) Wobec groźby redukcji personelu urzędniczego w biurach zakładów Siemens w Katowicach odbyły się pertraktacje, w wyniku których na wniosek inspektora pracy postanowiono zredukować godziny pracy z 48 na 42 tygodniowo i automatycznie procentowo, obniżyć płace. Na takie załatwienie sprawy zgodziły się obie strony.

EKSPLOZJA NA ŁODZI.

Tallin. (Pat.) W zatoce pod Tallinem na łodzi motorowej, wiozącej 7 osób eksplodował silnik. Łódź natychmiast zatonała, przyczem 4 osoby zginęły. Jest to już trzeci podobny wypadek w ciągu krótkiego czasu. Panuje przekonanie, że chodzi tu o planową akcję przemysłowców alkoholowych.

SKŁAD BRONI W MAGAZYNACH KOLEJOWYCH.

Wiedeń. (Pat.) — Jak donoszą z Gracu, na stacji kolejowej w Rotenman w Styrii znaleziono w składzie drzewa 12 bomb, naładowanych ekrazytem.

Dzienniki wiedeńskie wyrażają przypuszczenia, że bomby te przeznaczone były dla dokonania zamachów kolejowych, gdyż konstrukcja ich przypomina konstrukcję bomb, używanych do takich zamachów w Niemczech, Jugosławii i na Węgrzech.

Żandarmerja przeprowadziła na miejscu dochodzenia i stwierdziła, że znalezione bomby znajdowały się już co najmniej od roku w wymienionym składzie drzewa. Możliwe jest, że ekrazyt skradziony został z kopalni. Dalsze śledztwo w toku.

Zapisz się do LOPP.

SKRÓTY

* **Tunis.** — W pobliżu Kairuanu zawałił się dom. 8 osób poniosło śmierć.

* **Paryż.** — Wbrew pogłoskom rozsywanym w prasie, rekonwalescencja Poincarégo ma przebieg normalny. Unika on jedynie wszelkich większych podróży, ażeby się nie przemęczać.

* **Cherbourg.** — Statek „Europa” przywiózł 15 ton złota, przeznaczonych dla Banku Francji. Jutro wieczorem oczekiwana jest nowa przesyłka złota.

* **Santiago de Chile.** — W wyborach na stanowisko prezydenta republiki zwyciężył Montero, osiągając olbrzymią przewagę głosów nad kontrkandydatem Alessandri.

* **Londyn.** — Premier Mac Donald powrócił do Londynu. Wieczorem Sir Herbert Samuel złożył premierowi wizytę.

* **Nowy Jork.** — Rozeszła się tu wiadomość, iż wicegubernator Federal Reserve Bank w Nowym Jorku Burgess, który w dniu 2-go października odplynął do Europy, ma wziąć udział w zwoływaniu na dzień 20 bm. do Bazylei posiedzeniu Rady Banku Wypłat Międzynarodowych.

O ZWROT KOLONIJ NIEMIECKICH.

Essen (Pat.) W związku z wizytą Lavala i Brianda w Berlinie prasa tutejsza wznowiła kwestję zwrotu kolonij niemieckich. Również odbył się w Essen odczyt o niemieckiej Afryce południowo - zachodniej.

Podkreślano konieczność popierania szkolnictwa niemieckiego w tej b. kolonii niemieckiej. Prelegent pastor D. Johanssen zaznaczył, że na czele ruchu propagującego niemiecką w południowo - zachodniej Afryce stoi esseński oddział Związku Kobiet Związku Kolonialnego.

— o —

OLBRZYMI CYKLON.

Buenos Aires (Pat.) — Nad stanem Santa Fe przeszedł gwałtowny cyklon, który spowodował śmierć kilku osób w miejscowości Guillerina.

W miejscowości Neconquista cyklon uszkodził 60 domów; 25 osób odniosło rany.

— x —

NA FRONCIE CHIŃSKIM.

Tokjo (Pat.) — Cztery kontrtorpedowce japońskie otrzymały rozkaz odplynięcia do Szanghaju w związku z wzmagającym się ruchem antyjapońskim w dolinie Yang-Tse.

— o —

SANACJA GOSPODARSTW ROLNYCH W PRUSACH WSCHODNICH.

Pila (Pat.) W związku z dotychczasowymi wiadomościami o zreorganizowaniu akcji „Osthilfe” prasa donosi, że od 1 bm. przy sanacji gospodarstw rolnych wierzyciele nie będą, jak dotychczas opłacani w gotówce. Otrzymywać oni będą tylko 25% swej należności, reszta będzie zapisywana na ich dobro w Banku Obligacji Przemysłowych względnie otrzymają na nią obligacje wydane przez bank. W ten sposób ma zostać stworzona możliwość prowadzenia nadal akcji przy ograniczonych środkach finansowych.

— o —

NOWE POLA NAFTOWE.

Mandzurja. (Pat.) W okolicach jeziora Dajajnor znaleziono bogate pola naftowe. Komisja wysłana przez rząd nankiński przeprowadziła próbną wiercenia. Próby wykazały, że zapasy nafty są duże.

CZY JESTEŚ JUŻ CZŁONKIEM Ł. O. P. P.?

GANDHI I CHARLIE CHAPLIN.

W czasie swego obecnego pobytu w Londynie Mahatma Gandhi spotkał się w domu jednego ze swych rodaków dr. Kałiala z Chaplinem. Pomimo biegunowo przeciwnych poglądów życiowych obaj zrozumieli się doskonale i spędzili kilka godzin na wesołej rozmowie. Na ilustracji naszej widzimy roześmianego Gandhiego i Chaplina.

W rocznicę rozpoczęcia rewolucji włoskiej

JAK FASZYŚCI OBSADZILI POŁUDNIOWY TYROL?

Dzień 1 października jest właściwie datą rozpoczęcia rewolucji faszystowskiej we Włoszech, która to rewolucja zadziwiła wówczas świat cały swoją wspaniałą techniką.

Do dnia 1 października 1922 r. trwał okres przygotowawczy. W tym okresie zwolennicy Mussoliniego pięć razy próbowali pchnąć swego wodza do rozpoczęcia tej walki. Siły faszystów były jednak za słabe, aby przeprowadzić wielką akcję polityczną i z tego Mussolini zdawał sobie dobrze sprawę.

Kiedy już wszystko było gotowe, Mussolini odważył się wypowiedzieć w Udine swoją pamiętną mowę o rewolucji. Powiedział wtedy, a było to dnia 20 września 1922 r., co następuje: „Zwracamy oczy nasze na Rzym. Nasz program jest prosty: Chcemy rządzić Włochami”. W czasie ogromnego wzburzenia w całym kraju, które nastąpiło po tem oświadczeniu, przeprowadzono planowo mobilizację wojsk faszystowskich.

Nastąpił potem niespodziewany zwrot. Część wojsk faszystowskich udała się z Górnej Italii nie w kierunku Rzymu, jak oczekiwano, lecz na północ do Triestu, Bozen, Meranu. Aż do Brenneru; dostał się Tyrol nagle w ręce faszystów. Dnia 1 października obsadzili faszyci Bozen (dziś Bolzano), a już do połowy tego miesiąca w całym południowym Tyrolu zapanował ustrój faszystowski.

Kierujący urzędnicy rządu włoskiego stali się z tą chwilą poddani faszystowskiemu komisarzowi, niemiecki burmistrz i niemiecka rada miejska została złożona z urzędu. M. i. wydano zarządzenie, mocą którego wielka niemiecka szkoła otrzymała imię królowej

włoskiej „Scuola Regina Elena”, a nauka zaczęła się odbywać w języku włoskim. W konsekwencji tego, królewskiego komisarza Credaro zmuszono do opuszczenia Tyrolu.

Faszyci oświadczyli ludności, że „zbyt uległość rządu włoskiego wobec niemieckiej ludności, spowodowała faszyzm do chwycenia rządów w Tyrolu”. Słowa te wypowiedział wówczas jeden z kierowników tej akcji, Stefani, późniejszy minister finansów.

Kiedy już zdobywcy Tyrolu w imieniu Mussoliniego zaprowadzili na całym obszarze tej (do niedawna jeszcze austriackiej), prowincji faszystowski ustrój, skoro administracja państwowa, policja i pułki królewskie aż do Brenneru słuchały bez oporu faszystowskich kierowników, skoro Niemcy znikli z urzędów i ważniejszych stanowisk państwowych — przez całe Włochy poszła radość, jak gdyby teraz dopiero zdobyty został dla Italii południowy Tyrol.

W ten sposób to faszyci oczyścili stosunki w Tyrolu na korzyść narodowych interesów włoskich, a Mussolini kazał publicznie oświadczyć, że „zajęcie Tyrolu — to pierwszy etap pochodu na Rzym”. Taki był początek rewolucji faszystowskiej.

Dodać jeszcze można, że rewolucja dokonana przez faszyzm włoski, należy do niezwykłych zdarzeń historycznych. Była ona nie tylko rewolucją polityczną, ale ponadto i moralną. Musiała użyć przemocy, gdyż tylko przez jej zastosowanie mogła przemoc przewagę liczbą. Niemniej jednak rewolucja faszystowska stała się wyrazem zwycięstwa kultury i ducha nad niezorganizowaną masą.

1200 zabitych, 600 rannych w zamachu na pociąg

Pismo duńskie „Berlińskie Tidende” podaje w doniesieniu swego korespondenta z Sowietów szczegóły, dotyczące wysadzenia w powietrze sowieckiego pociągu wojskowego, które miało miejsce podczas manewrów w Petersburskim okręgu wojskowym. Otóż według danych tego pisma, podczas katastrofy zostało zabitych 1,200 i rannych 600 osób. Wybuch był tak silny, iż cały pociąg, pizewożący żołnierzy, literalnie rozleciał się w kawałki. Jednocześnie pismo przytacza sensacyjne wyjaśnienie przyczyn katastrofy. Według krążących pogłosek, pociąg został wysadzony w powietrze przez agentów japońskich, ponieważ był przeznaczony do wysłania do Mandzurji. Następnie pismo podaje, iż prasa skandynawska również w dalszym ciągu podaje dodatkowe wiadomo-

ści, dotyczące rozmiarów katastrofy i to pomimo kategorycznych zaprzeczeń ze strony sowieckich przedstawicieli w Helsingforsie, Sztokholmie i Berlinie. Prasa skandynawska, ze słów uciekinierów z Sowietów nadmienia, iż w Petersburgu panuje wielki niepokój wśród rodzin wojskowych, oczekujących opublikowania spisu zabitych.

WSTRZYMANIE ZBROJEŃ MORSKICH NA PRZECIĄG 5 LAT.

Londyn, 6. 10. (tel. wł.) Agencja Reutersa donosi z New Yorku o daleko idących planach prezydenta Hoovera. W tych dniach prezydent Hoover ma wypowiedzieć się za powszechnem wstrzymaniem zbrojeń na morzu, na przeciąg 5 lat.

NIE WOLNO UCHYLAĆ SIĘ OD ZŁOŻENIA NAŁOŻONEJ OFIARY ŻAD NEMU WŁAŚCICIELOWI OBSZARU DWORSKIEGO, ŻADNEMU URZĘDNIKOWI, ŻADNEMU KUPCOWI ANI PRZEMYSŁOWCOWI! KAŻDY ROBOTNIK PRACUJĄCY, SŁUŻBA FOLWARCZNA, SŁUŻBA DOMOWA PO MIASTACH NIECH PAMIĘTA O BEZROBOTNYCH I GŁODUJĄCYCH BRACIACH I SIOSTRACH.

WSZYSTKIM BEZ WYJĄTKU NALEŻY STANĄĆ OBRONNĄ RĘKĄ NA FRONCIE BEZROBOCIA!

KINO A ROZWODY.

Niedawno w Los Angeles (Kalifornia) w dwóch wypadkach sąd miejscowy przyznał powódkom tylko dlatego, że ich mężowie kilkakrotnie odmówili pójścia z małżonką do kina. W motywacji wyroku sędziowie orzekli, że tego rodzaju odmowa ze strony męża znamienuje okrucieństwo i chęć znęcania się nad powłową. Wobec powyższego nikt nie zdziwiłby się, gdyby amerykańska rota przysięgi małżeńskiej została uzupełniona przez dodanie tych kilku słów: — Zobowiązuję się na każde żądanie zabierać małżonkę do kina.

KRONIKA SPORTOWA.

KUSOCIŃSKI POBIŁ REKORD POLSKI NA 3000 MTR.

W sobotę na boisku Skry w Warszawie podczas przerwy meczu Makabi (Czerniowice) — Makabi (Warszawa) odbyła się próba pobicia przez Kusocińskiego rekordu polskiego na 3000 mtr., należącego do Petkiewicza. Próba zakończyła się powodzeniem, mimo deszczu i złego stanu bieźni. Kusociński osiągnął czas 8:34,4 sek., który to wynik jest lepszym od rekordu polskiego Petkiewicza o 1,6 sek.

DWA MECZE O MISTRZOSTWO WARSZAWSKIEJ KLASY A.

W niedzielę odbyły się w Warszawie dwa dalsze mecze o mistrzostwo klasy A okręgu Warszawskiego. Pierwszy mecz pomiędzy rezerwą Polonii, a AZS zakończył się ciężko wywalczonym zwycięstwem Polonii 3:2 (1:0). Bramki zdobyli Olaszek (2) i Odrowąż.

Drugie spotkanie pomiędzy świtem a rezerwą Warszawianki przyniosło zwycięstwo świtowi 1:0 (1:0). (Pat.)

„WARSZAWIANKA” ZWYCIĘŻA RUMUNSKĄ „MAKABI” 4:1.

Na boisku Skry w Warszawie odbył się w niedzielę drugi mecz „Makabi” (Czerniowice) z ligową „Warszawianką”. Mimo rezerwowego składu „Warszawianka” wygrała łatwo 4:1 (2:0).

„CZARNI” PRZEGRYWAJĄ Z ŁKS 2:1.

Łódź. (Pat.) Zgodnie z przewidywaniami Ł. K. S. pokonał lwowskich „Czarnych” 2:1 (1:0).

„LEGJA” ZWYCIĘŻA „LECHJĘ” 1:0.

Lwów. (Pat.) Rozegrany we Lwowie mecz ligowy pomiędzy warszawską „Legją” a miejscową „Lechją” zakończył się spodziewanym zwycięstwem drużyny stołecznej 1:0 (1:0).

„WISŁA” ODNOSI ZWYCIĘSTWO NAD „WARTĄ” 2:1.

Poznań. (Pat.) Zawody o mistrzostwo Ligi rozegrane w Poznaniu przyniosły niespodziankę w postaci zwycięstwa „Wisły” 2:1 (0:0).

POLONIA ZWYCIĘŻA GWIAZDĘ 2:0.

W meczu towarzyskim, rozegranym na boisku Polonii, kombinowana drużyna gospodarzy, zasilona czterema graczami ligowymi, odniosła zwycięstwo nad Gwiazdą 2:0 (1:0). Bramki dla zwycięzców zdobyli Sawicki i Szymaniak. (Pat.)

GARBARNIA PROWADZI W DALSZYM CIĄGU W TABELI LIGOWEJ.

Po niedzielnych rozgrywkach o mistrzostwo Ligi tabela przybrała następujący wygląd:

1) Garbarnia	18 gier 24 pkt. st. br. 39:16
2) Wisła	19 24 46:26
3) Legja	18 23 44:27
4) Pogoń	17 22 34:27
5) Warta	17 21 50:23
6) Ł. K. S.	19 20 41:35
7) Ruch	17 18 33:37
8) Polonia	18 16 29:36
9) Kracovia	18 16 25:43
10) Czarny	19 12 25:44
11) Warszawianka	18 10 29:47
12) Lechja	19 10 21:57

GARBARNIA BIJE CRACOVIE 4:2.

Kraków. (Pat.) W Krakowie Garbarnia wygrała z Cracovią w zawodach a mistrzostwo Ligi 4:2 (3:0).

Przesilenie rządowe w Niemczech

Berlin. (Pat.) W związku z oczekiwaną rekonstrukcją gabinetu Rzeszy, w kołach politycznych zapewniają że kanclerz Bruening powoła do nowego gabinetu tylko mężów, cieszących się specjalnym zaufaniem prezydenta Hindenburga. Jako jednego z kandydatów wiel-

Minister Spraw Zagranicznych

Curtius

kiego przemysłu do teki w rządzie Brueninga wymieniają dr. Voeglera, jednego z delegatów niemieckich na konferencję ekspertów finansowych w Paryżu.

Berlin, 7. 10. (Pat.) Prezydent Hindenburg przyjął wczoraj przed połud-

ministra spraw zagr. Curtiusa. W czasie audjencji Curtius zawiadomił prezydenta Rzeszy, że złożył do rąk kanclerza Brueninga prośbę o dymisję.

Berlin. (Pat.) W kołach politycznych oczekują, że gabinet Rzeszy w ciągu dnia jutrzejszego poda się do dymisji. W ten sposób kanclerz Bruening chce umożliwić rekonstrukcję rządu.

Niezwłocznie po przyjęciu dymisji gabinetu, prezydent Rzeszy poruczy kanclerzowi Brueningowi misję utworzenia gabinetu. Kierownictwo spraw zagranicznych objąć ma sam kanclerz, po- zatem zmiany dotyczyć mają kilku innych ministerstw. Na nowo obsadzone być mają stanowiska ministrów spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, gospo- darki i komunikacji.

Dzisiaj popołudniu, kanclerz rozpoczął w tej sprawie rokowania. — Na temat kandydatur na stanowiska opróżnione przez dotychczasowych ministrów sły- chać najsprzeczniejsze kombinacje. Mo- żliwość przesunięcia rządu w kierunku prawicowym wywołała wielkie zaniepo- kojenie, zwłaszcza w kołach socjal- demokratów. Zarząd frakcji socjal- demokratycznej zbierze się jutro na narady, aby powziąć decyzję na wypadek dal- szych powikłań.

KTÓRE ZAKŁADY PRACY

podlegają obowiązkowi zabezpieczenia robotników na wypadek braku pracy.

Rozważając niedawno wniesioną przez prywatny zakład pracy sprawę przeciwko „Funduszowi Bezrobocia” Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł, że przymusowi zabezpieczenia robotników w Funduszu Bezrobocia podlega zakład pracy, zatrudniający co najmniej 6 robotników (pracowników fizycznych).

Orzeczenie powyższe dotyczyło jednak stanu prawnego do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25 marca 1929 r. „o zmianie niektórych postanowień ustawy z dnia 18. 7. 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia” t. j. do 23 stycznia 1930 r. od której to daty stan powyższy uległ zmianie.

Dla uniknięcia więc nieporozumień, mogących wynikać pomiędzy zakładami pracy a Funduszem Bezrobocia na tle obowiązku zabezpieczenia robotników na wypadek braku pracy, a w związku z interpretowaniem ustaw i rozporządzeń wydanych w tej mierze, należy wyjaśnić, co następuje:

Pierwszy ustęp art. 1 ustawy z 18. 7. 1924 r. „o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia” u- stała, iż: „obowiązkiem zabezpieczenia na wy- padek bezrobocia podlegają robotnicy bez róż- nicy płci po ukończeniu 16 lat życia, pozostają- cy w stosunku najmu pracy w przedsiębior- stwach przemysłowych, górniczych, hutniczych, handlowych, komunikacyjnych i przewozowych oraz w zakładach pracy choćby na zysk nieo- bliczonych, a prowadzonych w sposób przemy- słowy, o ile przedsiębiorstwa te zatrudniają powyżej 5 robotników”.

Gdy zabezpieczenie na wypadek bezrobo- cia zostało rozciągnięte na pracowników umy- słowych, mocą ustawy z dnia 28 października 1925 r., która weszła w życie 3 stycznia 1926 r., ostatnie zdanie przytoczonego wyżej ustępu art. 1 otrzymało brzmienie: „powyżej 5 robotników lub pracowników umysłowych”.

W dniu 1 stycznia 1928 r. weszło w życie rozporządzenie Prezydenta R. P. z dn. 24. 11. 1927 r. „o zabezpieczeniu pracowników umy- słowych” od tej więc daty utraciły moc obo- wiązującą zmiany, dotyczące pracowników umy- słowych, wprowadzone do ustawy z 18. 7. 1924 r. przez ustawę z 28 października 1925 r., czyli że omawiane zdanie ustępu art. 1 odzyskało swe pierwotne brzmienie: „powyżej 5 robot- ników”.

Wreszcie na mocy art. 1 wspomnianej wy- żej ustawy z dnia 25 marca 1929 r. zostało skreślone w ust. 1-m art. 1 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. zdanie końcowe „o ile przedsię- biorstwa te zatrudniają powyżej 5 robotników” i jednocześnie w art. 4 tej ustawy (z 25. 3. 29 r.) ustalono, że: obowiązuje ona od dnia ogłosze- nia t. j. od 23 stycznia 1930 r. i że wprowadze- nie w życie zabezpieczenia na wypadek bez- robocia robotników przedsiębiorstw i zakła- dów pracy, zatrudniających „mniej niż 5 praco-

wników” nastąpi w ciągu jednego roku (co na- stępnie rozporządzeniem Prezydenta R. P. z dn. 29. 11. 1930 r. zmieniono na „w ciągu trzech lat”) od dnia ogłoszenia ustawy.

PODATKI W MIESIĄCU PAŹDZIERNIKU.

Warszawa. Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom podatków bez- pośrednich, że w miesiącu październi- ku r. b. płatne są następujące podatki:

1) do 15 października r. b. państwowy podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w miesiącu wrześniu r. b. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii i przedsiębiorstwa przemy- słowe od I do V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, oraz przez przedsiębiorstwa sprawo- zdawcze.

2) do 15 października r. b. — za- liczka na poczet państwowego podat- ku przemysłowego od obrotu za III kwartał 1931 r. w wysokości $\frac{1}{3}$ kwoty tegoż podatku, wymierzonego za rok 1930 przez przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe nieprowadzące prawi- dlowych ksiąg handlowych, zajęcia przemysłowe oraz samodzielne wolne zajęcia zawodowe.

3) od 15 października r. b. — II ra- ta państwowego podatku gruntowego za rok 1931.

4) do dnia 1 listopada r. b. — pań- stwowy podatek dochodowy w wyso- kości różnicy między kwotą podatku wymierzonego na rok podatkowy 1931 (wymienionej w doręczonych nakazach płatniczych), a kwotą podatku zapła- conego w terminie do 1 maja r. b.

5) do 7 października r. b. — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, potrącony w miesiącu wrześniu r. b.

Nadto płatne są w październiku r. b. zaległości odroczone na raty z ter- miaem płatności w październiku r. b., tudzież podatki, na które płatnicy otrzy- mali nokozy płatnicze również z ter- minem płatności w tym miesiącu.

ZJAZD BISKUPÓW.

Częstochowa, 7. 10. (Pat.) We wto- rek, 6. bm. na Jasnej Górze rozpoczął się doroczny zjazd księży biskupów z całej Polski w celu odbycia narad, do- tyczących wewnętrznych spraw kościo- ła. Na zjazd przybyło 44 biskupów z całej Polski z J. E. prymasem kardyna- łem Hlondem i ks. kardynałem Kakow- skim na czele. Zjazd potrwa od 3 do 4 dni.

ZWYŻKA TARYFY KOLEJOWEJ.

Warszawa, 6. 10. (tel. wł.) W niedłu- gim czasie ma nastąpić podwyżka tary- fy kolejowej. Ministerstwo komunikacji przystąpiło już do opracowywania no- wych stawek.

WIADOMOŚCI Z KOWALEWA

ZEBRANIE KÓŁKA ROLNICZEGO.

Zebranie Kółka Rolniczego w Kowa- lewie odbędzie się w niedzielę d. 11. 10. br. o godz. 12 w lokalu p. Halberskiego przy Rynku.

Z powodu zwrotu opustów z P. S. U. oraz uregulowania składek członkow- skich przybycie konieczne.

DOŻYWIANIE BIEDNYCH DZIECI W DOBRZYNIU.

Zarząd Związku Pracy Obywatelsk. Kobiet w Dobrzyniu nad Drwęcą z inic- jatywy przewodniczącej p. Marji Drab- czyńskiej, podjął akcję doraźnego doży- wiania mlekiem biednej dziatwy szkol- nej przez okres zimowych miesięcy. — Cel zaiste przepiękny i godny naślado- wania. To też dowiedziawszy się o tem Zarząd Straży Pożarnej w Dobrzyniu, pomimo chronicznych suchot kasy stra- żackiej, powziął jednomyślną uchwałę przekazania na cel powyższy całkowitej kwoty, jaka wpłynie podczas zbiórki ul- icznej (kwiatek) w dniu jarmarcznym, dnia 20. bm.

Dowiadujemy się również, że na skutek zabiegów przewodniczącej pani Drabczyńskiej zaofiarowały swą wydatną pomoc okoliczne panie ziemianki. — Sądzymy, że i społeczeństwo dobrzyń- skie nie pozostanie obojętne na niedolę biednej dziatwy. W intensywnej i zboż- nej pracy p. Drabczyńskiej gorąco jej sekundują pp. Gasiowa, Gumińska, Men- tecka i nieczajówna. A więc czyńcie miłosierdzie chrześcijańskie, a błogo- sławieństwo biednych niewinnych dzia- tek będzie z Wami. Wszak Chrystus Pan wypowiedział rzeszom: „Błogosła- wieni miłosierni, albowiem oni miłosier- dzia dostąpią”; a na innym miejscu po- wiedzianem jest, że „Niebo i ziemia przemina, a słowa moje nie przemina.”

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Wąbrzeźno, dnia 7 październ. 1931 r.

— Ciekawa wystawa przeciw alko- holowa otwarta jest obecnie w sali wi- karyjówki. (—)

— Z jarmarku. Wczorajszy jarmark miesięczny na bydło i konie mimo nie- pogody sprowadził wiele zainteresowa- nych. Kupujących było mało — zato sprzedających wiele.

Na targ sprowadzono: 211 koni — 13 źrebaków; 359 krów; i 6 cielaków.

Za konie płacono od 100 — 860 zł. źrebaki od 50 — 150 zł; za krowy od 150 — 300 zł; cielaki 25 — 80 zł.

— Ogłoszenie Wydział Krajowy Po- morski zgłosił zapotrzebowanie na 100 kamieniarzy do Barkocina powiat Ko- scierzyna do tłuczenia szabru szosowego.

Płaca od 1 mtr. kub. wynosi zł. 4,—. Mieszkanie w barakach wzgl. u miej- scowych i okolicznych rolników. Praca może trwać do zimy. 50% zniżki kolejo- we do Barkocina wydaje Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Toruniu, za pośrednictwem tut. Magistratu.

Zgłoszenia kamieniarzy przyjmuje tu tejszy Magistrat — Wydział Opieki Spo- łecznej.

— T. C. L. w Wąbrzeźnie ogłasza, że Biblioteka otwarta jest we wtorki i piąt- ki od godz. 5—7 po poł. a w niedz. od 10 do 12 rano.

W tym samym czasie otwarta jest Czytelnia gazet i pism bezpłatnie. Zarząd Biblioteki uprasza P. T. Społeczeń- stwo o łaskawe ofiarowanie książek, ga- zet i pism dla użytku publicznego i skła-

danie tychże w lokalu T. C. L. w wyżej wymienionych godzinach.

— Celem wznowienia działalności Te- atru Ludowego odbędzie się zebranie dziś w środę o godz. 7,30 w salce hotelu pod „Białym Orłem”. Wszystkich sym- patyków żywego słowa uprasza się o przybycie na powyższe zebranie.

— Falszywe dwuzłotówki pojawiły się znowu na terenie Wąbrzeźna. Na- leży więc przy odbieraniu pieniędzy zwracać na takich, co puszczają w obieg fałszywe dwuzłotówki i oddać ich w rę- ce policji. Zważajcie więc przy odbio- rze pieniędzy.

— Złodzieje w łaźniach. Onegdaj w nocy zakradli się złodzieje do łaźni- nek Zw. Inwalidów Wojennych na Pod- zamku, gdzie skradli różne rzeczy. (—)

— Za uprawianie nierządu przytrzy- mano wczoraj 2 kobiety z Torunia. (—)

— Przegląd buhaji odbył się w po- niedziałek w Wąbrzeźnie, Czystochlebie i Wałyczu. (—)

— Kto gra w karty... jest obdarty. W poniedziałek w jednej z tut. restau- racyj jeden z tut. obywateli p. M. z Ryn- ku ograny został ze 120 złotych, wsku- tek czego upił się porządnie. Skorzystali z tego złodzieje i skradli p. M. 2 złote zegarki. Obecnie ma Policja pracę przy wyszukaniu złodzieji. (—)

— Zmiana opłat od pojazdów me- chanicznych na rzecz Państw. Fundu- szu Drog. Na skutek wielkich protestów interesowanych wydała Rada Mini- strów, opierając się na upoważnieniu art. 6 ustęp ostatni ustawy o państwo- wym ruchu drogowym z 3. 2. 1931 r. Dz. U. poz. 81 rozporządzenie z 2. 9. 1931 Dz. U. poz. 645, które obniżyła niektóre opłaty od pojazdów mecha- nicznych.

Zniżenie to obowiązuje na rok bu- dżetowy 1931/32 z ważnością od 1. kwietnia 1931 r.:

W szczególności:

1. opłata od autobusów i dorożek sa- mochodowych zniżona została z 50 na 40 zł od 100 kg. wagi,
  2. od samochodów cięż. lub traktorów służących do własnego użytku, wy- nosi obecnie opłata 32 zł. od 100 kg. wagi bez względu na wagę ogół- ną (przedtem zależnie od wagi, 40 i 50 zł).
  3. od samochodów ciężarowych i trak- torów dla celów zarobkowych po 48 zł. od 100 kg. (dawniej 60 i 70 zł. zależnie od wagi ogólnej).
  4. od przyczep do wszelkich pojaz- dów mechanicznych po 30 zł. od 100 kg. (dawniej 50 zł.)
- Inne stawki pozostały bez zmiany.

Z powiatu.

— Zaskocz. (L. O. P. P.) W miej- scowej szkole zostało założone Koło Szkolne L. O. P. P. Wszystkie dzieci w liczbie 66 po referacie p. Eugenjusza Swajkowskiego, miejscowego nauczycie- ła, wstąpiły z wielkim zapałem do tego kółka, chcąc przyłożyć małą cegiełkę dla wzmocnienia naszej floty powietrz- nej choćby o drobną cząsteczkę, jaką nabyć będzie można za tych kilka dzie- cięcych groszy.

— Książki. (Awantura na zabawie). W Książkach, odbywała się zabawa. Mieszkaniec Zaskoczka, niejaki Reiwer, był również na niej obecny. Jak to się często zdarza w takich wypadkach, gdy alkohol zamąci głowy i podnieci temperamenty, doszło do bójki. Wyżej wymieniony Reiwer wyszedł z niej nie- fortunnie, gdyż kompanowie jego poklu- li go nożami.

— Ryńsk. (Poświęcenie klasy szkol- nej). W niedzielę 27 września br. odbyło się w Ryńsku poświęcenie klasy szkol- nej (w związku z utworzeniem 7 klaso- wej szkoły). Podczas poświęcenia przemówił ks. prob. Chylarecki, który kap- licę poświęcił, dalej przemawiali pp. Wójt i sołtys oraz kierownik szkoły p. Na- wrot. Po poświęceniu udano się do sali p. Zadańskiego, gdzie obdarowano dzie- ci różnymi podarkami.

Z różnych stron

— **Wielkądź (pow. Chełmno).** Osobiste. W środę dnia 7. października r. b. o godz. 10 przedpoł. w kościele parafjalnym w Nowejwsi Król. pobłogosławiony został związek małżeński między p. Franciszkiem Zwolińskim z Płużnicy (pow. Wąbrzeźno) a p. Franciszką Dąbrowską z Wielkądź (pow. Chełmno).

— **Staw. (Morderstwo).** W sobotę 3. bm. robotnik Stefan Przybulewski z Tyt lewa (pow. Chełmno) zamordował kilku pchnięciami bagnem rob. Jaskiewiczza ze Staw. Przybulewski stanie przed Sądem Doraźnym.

— **Górne Wymiary. pow. Chełmno** (Krwawa zabawa). Podczas zabawy tańecznej wynikała bójka w czasie której postrzelony został niejaki Franciszek Śláz z Podwiecka. Śláz zmarł w szpitalu w Chełmnie. (—)

— **Gniezno.** (Tragiczna śmierć pijaka). W ub. środę wieczorem na torze kolejowym Kruszwica — Kobylniki wydarzył się ścinający krew w żyłach wypadek, który pociągał za sobą śmierć człowieka. Bawiący w Gnieźnie na piąckiej libacji 53-letni Jan Lewandowski z zawodu malarz zam. w Sławsku Górnym wracał rowerem do domu. Będąc jednak kompletnie pijanym jechał zupełnie na oślep, stając się panem całej szosy. Na przejeździe kolejowym za Kruszwicą Lewandowski nie zauważył nadjeżdżającego pociągu towarowego nr. 2484 i całym impentem dostał się pod koła pędzącego pociągu ponosząc śmierć na miejscu. Strzępy zwłok wprost rozrzucone zostały wzdłuż toru na przestrzeni kilkunastu metrów.

Projekt nowego zarządzenia

Warszawa. (Pat.) Z inicjatywy naczelnego komitetu do spraw bezrobocia Ministerstwo Skarbu opracowuje zarządzenie, w myśl którego sumy, złożone na cele pomocy bezrobotnym,

względnie wartość przedmiotów w naturze, ofiarowanych na ten cel, nie będą doliczone do dochodów, podlegających opodatkowaniu.

—o—

— **Wilno.** (Policjant litewski zrywał znaki graniczne. W dniu 3 października na odcinku bataljonu K. O. P. Nowe Troki w rejonie strażnicy Puchajni nieznanymi sprawcy zerwali 4 wiechy graniczne. Dnia 4 bm. patrol KOP. zastał w tem samym miejscu osobnika, który wyrwał wiechę i mimo wezwania żołnierza K. O. P. usiłował zbiec do Litwy. Do uciekającego oddano strzały. Został on ranny, a następnie pod wpływem ran zmarł. Okazało się, że był to policjant litewski. Władze prowadzą dochodzenia na miejscu.

Kacik radiowy.

CZWARTEK, DNIA 8. 10.

12,15: „Co słycać, o czym wiedzieć trzeba”. 12,35: Omówienie koncertu z Filharmonji. 12,50: Poranek Symfoniczny szkolny z Filharmonji Warsz. 14,45 Muzyka z płyt gramofonowych, 15,25 „Wśród książek”. 15,45 Muzyka z płyt gramofonowych. 15,50 Program dla dzieci starszych: 16,20 Lekcja języka francuskiego (kurs średni). 16,40 Muzyka z płyt gramofonowych. 17,10: „U zbiegu dwóch rzek i trzech granic”. 17,35 Koncert popołudniowy. 19,35 Muzyka z płyt gramofonowych. 19,45 Prasowy Dziennik Radiowy. 20,00 „Najistotniejsze u zwierząt”. 20,15: Koncert muzyki lekkiej. 21,25: Słuchowisko G. K. Chesterton p. t. „Magia”. 22,15 Muzyka z płyt gramofonowych. 23,00 Muzyka taneczna.

PIĄTEK, DNIA 9. 10.

12,15 Muzyka z płyt gramofonowych. 14,45 Muzyka z płyt gramofonowych. 15,15 „Z życia

Polskich Zespołów Śpiewaczych”. 15,25: „Książka a wiedza”. 15,45 Muzyka z płyt gramofonowych. 16,00: Lekcja języka angielski. (Lingaphone). 16,20: Dlaczego chłopcy się biją. 16,40: Kacik dla młodych talentów muzycznych 17,10: Witaminy — wygłosi dr. B. Skarżyński. 17,35: Koncert orkiestry Pol. Państw. m. st. Warszawy. 19,30: Muzyka z płyt gramofonowych. 19,45: Prasowy Dziennik Radiowy. — 20,15: Pogadanka muzyczna. 20,15: Koncert symf. z Filh. Warsz. W przerwie kwadrans literacki. 23,00: Muzyka lekka i taneczna.

SOBOTA, DNIA 10. 10.

12,15 Muzyka z płyt gramofonowych. 14,45 Muzyka z płyt gramofonowych. 15,25 „Przegląd wydawnictw periodycznych”. 15,45 Muzyka z płyt gramofonowych. 16,20 „Radjokronika”. 16,40 Koncert muzyki popularnej. 17,10 Odczyt. 17,35 Kacik dla młodych talentów. 18,05 Słuchowisko dla młodzieży p. t. „Nurek”. 18,30 Koncert dla młodzieży. 19,15 „Wiadomości bieżące rolnicze”. 19,35 Muzyka z płyt gramofonowych. 20,00 Feljeton p. t. „Powrót marynarzy”. 20,15 Muzyka lekka. 21,55 „Na widnokręgu”. 22,15 Utwory Chopina w wykonaniu Józefa Szmidowicza. 23,00 Muzyka lekka taneczna.

GIELDA ZBOŻOWA

Warunek: handel hurt. parytet Poznań, ładunki wag., dostawa bieżąca za 100 kg. w zł.

Poznań. dnia 6 10. 1931 r.

Żyto . . . . . 21,50—22,00
Pszonica . . . . . 19,50—20,50
Jęczmień targowy . . . . . 24,00—25,00

Jęczmień browarowy	19,00—20,00
Owies nowy	19,75—20,75
Mąka żytnia 65%	33,00—34,00
Mąka żytnia 70%	00,00—00,00
Mąka pszenna 65%	31,50—33,50
Ospa żytnia	12,75—13,75
Ospa pszenna	11,75—12,75
Rzepak	27,50—28,50
Groch Viktoria	23,—26,—
Groch polny	—,—,—

TARGOWISKO MIEJSKIE.

Płacono za 100 kg. żywej wagi (ceny Targowice Poznań łącznie z kosztami handlowymi).

Poznań, dnia 6 10 1931 r.

L. BYDŁO:

a) WOLY:	
1. pełnomięsiste wytuczzone, niezaprzęgane	96—110
b) BUHAJE:	
1. wytuczzone, pełnomięsiste	84—90
2. tuczne, mięsiste	76—82
3. nietuczne dobrze odżywione stare	64—70
4. miernie odżywione	50—60
c) KROWY:	
1. wytuczzone, pełnomięsiste	96—106
2. tuczne, mięsiste	84—90
3. nietuczne, dobrze odżywione	64—74
4. miernie odżywione	44—50
d) JAŁOWICE:	
1. wytuczzone, pełnomięsiste	96—108
2. tuczne, mięsiste	82—94
3. nietuczne, dobrze odżywione	70—80
4. miernie odżywione	50—60

(Koniec części redakcyjnej).

Drukiem i nakładem Zakł. Graf. Bolesława Szuczki. — Redaktor odpowiedzialny Alfons Szuczka, Wąbrzeźno, Mickiewicza 1.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W sobotę, dnia 10. 10. 31 r. o godz. 9-tej sprzedawac będę w drodze egzekucji w Plywaczewie u p. Józefa Rączki najwięcej dającemu za gotówkę: powózkę.

Rogowski, kom. sąd. w Kowalewie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W sobotę, dnia 10. 10. 31 r. o godz. 11-tej sprzedawac będę w drodze egzekucji w Plywaczewie u p. Józefa Frica najwięcej dającemu za gotówkę: wóz roboczy, grabie konne i 3 prosiaki.

Rogowski, kom. sąd. w Kowalewie.

Kupuje króliki, gęsi

kupuje tylko za przedłożeniem świad. miejsca pochodzenia zwierząt.

E. Goetz, tel. 174

Bezdzietne małżeństwo poszukuje **2 pokojowego mieszkania**

Zgłosz. w administracji „Głosu Wąbrzeskiego”

Poszukuje **pożyczki 2,000 zł**

na pierwszą hipotekę gospodarstwo 160 morg. na przeciąg 2 lat.

Wiadomość w admin. „Głosu Wąbrzeskiego”

Sprzedam lub wydzierżawię zaraz lub później

gospodarstwo domowe z 1 morg. ogrodem

przy ul. Matejki Nr. 24 w Wąbrzeźnie Artur Templin, Osieczek

Drzewka owocowe

w wielkim wyborze **POLECA** Powiatowa Szkołka drzewek w Okoninie powiat Grudziądzki (Pomorze) Cenniki na żądanie bezpłatnie.

Szofer

elektromonter z 11 letnią praktyką poszukuje stałej posady. Wiadomość w adm. „Głosu Wąbrzeskiego”

Dnia 12. 10. 31 r. o godz. 12 w poł. sprzedawac będę w Józefacie Egzekutor Wydziału Powiatowego w Wąbrzeźnie w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę: **1 kompletny garnitur do mlócenia — (marki Schmidt), 1 bryczkę resorową 2-konną. Zbiórka licytantów w maj. Józefat.**

Wydział Powiatowy w Wąbrzeźnie.

Dnia 12. 10. 31 r. o godz. 11-tej u p. Gumińskiego Stefana w Kurkocinie sprzedawane będą najwięcej dającemu za gotówkę:

2 jałowice.

Wójtostwo Lipnickie.

Oglašzajcie SIE w „Głosie Wąbrzeskim”

Kawa

z mojej palarni jest bezsprzecznie najlepszą i najtańszą

Obniżka

zamiast 0,65 1/4 ft. 0,55

pozatem 1/4 ft. 0,50 i 0,80 zł.

Bytlingi sztuka 0,25 zł.
Śledzie „ 0,10 zł.
Olej jadalny l. 1,20 zł.
Ser tyłż. pełnotł. ft. 1,80 zł.

oraz wszelkie towary kolonialne poleca najtaniej

JAN HOFFMANN

Rynek 26 WĄBRZEŹNO Rynek 26

Proś Fortunę

o uśmiech!

- Chciałbys zdobyć majątek? — Owszem, to nie wadzi.
- Czy znasz drogę najkrótszą, która doń prowadzi?
- Nie wiem, niestety, jak się wydobyc z mizerji...
- Proś fortunę o uśmiech i graj na loterji!

Bieda ludzka trwa nieraz całe lata, ale jedna chwila uśmiechu Fortuny — wyzwala z niej. Los uśmiecha się do grających na loterji

LOSZY LOTERJI PAŃSTWOWEJ 1 KLASY SA JUŻ DO NABYCIA

W KOLEKTURZE:

„Głosu Wąbrzeskiego”
Wąbrzeźno — Mickiewicza 1.

GLÓWNA WYGRANA 1,000,000 ZŁOTYCH CO DRUGI LOS WYGRYWA!

Ciągnięcie rozpoczyna się 19 listopada br.

Poza miasto wysyłamy losy niezwłocznie po otrzymaniu zamówienia i wpłaceniu należności w P. K. O. Nr. 204.252

PIERWSZE NAJNOWOCZEŚNIEJSZE KINO DŹWIĘKOWE

„SŁOŃCE”

HOTEL POD BIAŁYM ORŁEM

Dziś w środę z powodu rewji kino nasze nieczynne.

Kto chce zgubić troski swe i zale, niech spieszy do kina „Słońce” stale.

Wspaniała premjera w czwartek i piątek 8 i 9 bm. o godz. 8,15

film na tle pięknej okolicy Arizony i dzikiej Afryki

„Nieokielznana”

W roli tyt. Joan Grawford oraz Ernest Torence, Robert Mongamery, Gwen Lee i Don Terry.